

Gelukwensen
van de h. Directeur-Generaal

Sedert veertien jaar bestrijden de spoormannen met succes de gesel van de arbeidsongevallen.

In 1967 kon aldus het aantal ongevallen op het werk gehandhaafd blijven op de opmerkelijk lage frequentievoet van 1966 : 2,26 per honderd bedienden (1). Bij vergelijking van dit resultaat met de uitslagen die voor alle Belgische arbeiders geboekt werden, blijkt duidelijk dat wij, verreweg, het best beschermd en het voorzichtigst zijn op het werk. Maar terwijl de lichte ongevallen bij de N.M.B.S. voor een groot gedeelte uitgeschakeld werden, betreuren wij nog al te veel ernstige en, helaas ! dodelijke ongevallen (zes in 1967) waarvan het merendeel aan de mens zelf te wijten is.

Evenzo ligt de frequentievoet van de ongevallen op de weg naar en van het werk voor al de werknemers van ons land heel wat hoger dan die welke voor het personeel van onze Maatschappij opgetekend werd. Dat resultaat is ongetwijfeld te danken aan de invloed van de veiligheidscampagne, aan de jaarlijkse controle van de persoonlijke vervoermiddelen (meer dan 20.000), aan de zelftucht der spoormannen. Het staat echter vast dat, voor een blootstelling aan het gevaar van gelijke duur, de weg naar en van het werk heel wat noodlottiger is dan de plaats van het werk. In 1967 werden trouwens vier van onze collega's gedood op de weg naar en van het werk. Daartegen dienen wij te reageren. Onze Maatschappij zal dan ook een krachtiger campagne voeren ten einde een klimaat te schep-

pen van voortdurende waakzaamheid en aandacht waarzonder, gelet op de drukte van het verkeer, het niet meer mogelijk is zich op de openbare weg veilig te voelen. De inzet — ons eigen leven — is van zo'n groot belang dat een verdubbeling van onze inspanningen beslist noodzakelijk is. Het verslag van de dienst van de Voorkoming, dat aan dit onderwerp een leerrijk hoofdstuk wijdt, kondigt initiatieven aan die door allen van dicht bij zullen moeten worden gevolgd.

Tevreden over de bekomen resultaten, maar tevens vastberaden om het reeds verworvene nog te verbeteren, hebben de spoormannen, op 17 april jl., de laureaten van de jaarlijkse wedstrijd van de Voorkoming van de Arbeidsongevallen (zie « Het Spoor » van mei) gevierd, viering waarbij zij ook de laureaten van de jaarlijkse wedstrijd van de veiligheid der exploitatie betrokken hebben (zie bladzijde 12).

In de frontloges van de grote zaal van het Paleis voor Schone Kunsten hadden plaats genomen : de h. Minister Bertrand, voorzitter van de Raad van Beheer van de N.M.B.S. ; de hh. Beheerders-afgevaardigden van het personeel ; de h. Lataire, Directeur-Generaal, omringd door de directeurs ; de hh. leden van de Nationale Paritaire Commissie en van het Nationaal Comité van de Sociale Werken ; de hh. vertegenwoordigers van de naburige netten, van de N.M.B.V. en van de nationale organismen voor de veiligheid.

Op het parterre en in de balkons zat een sympathiserende menigte van afgevaardigden van de veiligheidscomités en veiligheidsdiensten en van vertegenwoordigers van de werkzetsels die zich, in 1967, bijzonder onderscheiden hadden door hun eerbied voor het leven en de naleving van hun plichten tegenover zich zelf, hun gezinnen en de gemeenschap. We hadden er graag

(1) De frequentievoet van de aan het bediendenpersoneel overkomen ongevallen bedraagt 0,91 %. Het percentage is evenwel hoger voor één categorie van dat personeel, nl. het treinpersoneel : 3,19. Sedert januari 1968, neemt het treinpersoneel eveneens deel aan de jaarlijkse veiligheidswedstrijd.

De veiligheid viert haar laureaten

ook al hun collega's willen zien, onmiddellijke chefs, toezichtsbedienden en werklieden die zich bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt door het materieel en het werkgereedschap aan te passen, door nieuwe toestellen voor de technische veiligheid te ontwerpen. Hun verwezenlijkingen, zoals trouwens die van de Medische Inspectie van het werk op het gebied van de individuele beschermingsmiddelen, verdienen beslist de lof en dankbetuigingen die de dienst van de Voorkoming hen, in zijn verslag, toezwaait.

Aan het Nationaal Orkest van de Spoormannen valt de eer te beurt de plechtigheid te openen. Onder leiding van de h. Gaston Wellens vergast dit indrukwekkend ensemble zijn toehoorders op werken van Beethoven, Dvorjak en Dostal, met als solisten Mevr. Fr. Nul-lens-Beckers, pianiste; de hh. De Moerloose, cellist; A. Liemans, klarinettist, en F. Urbain, violist. Het is

werkelijk jammer dat ons nationaal orkest niet vaker gelegenheid heeft om op te treden.

Begeleid door spoorhostesses, betreden acht ploegen — één per groep — daarna het podium. Deze ploegen van zeven man, samengesteld na twee ziftingswedstrijden die achtereenvolgens in de werkzetels en op het niveau van de groepen georganiseerd werden, zouden het tegen elkaar opnemen door in het openbaar hun kennis van de veiligheidsvoorschriften te tonen. Dit keer wordt het spel, dat zijn derde opvoering beleeft, door Tony Corsari geleid. In 1966 en in 1967 ging de palm naar een ploeg van Charleroi. Thans was het de ploeg Brussel die de quiz won met als inzet een plaats voor elk van haar zeven leden in het rijtuig dat de 83 uitverkorenen zal meevoeren die bij loting werden aangewezen om deel te nemen aan een prachtige studie- en ontspanningsreis naar Italië.

Tijdens de academische zitting, hielden de hh. Lataire en Bertrand de toespraken waarvan wij elders uittreksels publiceren. Daarna maakte de h. Lambrechts, adjunct eerste inspecteur, de uitslagen van de wedstrijden bekend en vroeg hij een warm applaus voor stationsfacteur Charles Bodson uit Dinant, die tijdens zijn dienst op heldhaftige wijze het leven van een reizigster redde die op het punt stond door een trein te worden gevat. Voor zijn moed en zelfopoffering heeft het Carnegie Hero Fund onze collega met de bronzen medaille vereerd. Ook hij heeft recht op onze waardering.

De ploeg van Brussel
die de grote quiz won.

Aldus sprak de h. Directeur-Generaal

**« Het mensdom zou gelukkiger zijn
indien het vernuft dat de mensen
aan de dag leggen
om hun fouten te verbeteren,
aangewend zou worden om ze niet te begaan. »**

Die gedachte van Bernard Shaw weerspiegelt op spre-
kende wijze de actie van de voorkoming van ongevallen,
die de N.M.B.S. in 1954 ondernam en die, na veertien
jaar, nog steeds met dezelfde intensiteit gevoerd wordt.

Deze strijd heeft tot doel het ongeval te verhinderen,
welke ook de plaats en de omstandigheden zijn waarin
het zou kunnen gebeuren...

In de loop der jaren heeft de Voorkoming van Onge-
vallen zeer belangrijke en steeds herhaalde successen
geboekt. Zulks is ook het geval voor het jaar 1967 dat,
weliswaar op een minder spectaculaire wijze dan gewoon-
lijk, niet zonder verdienste blijkt te zijn. Inderdaad,
tijdens het verlopen jaar is het aantal ongevallen over-
komen aan het werkliedenpersoneel met 40 eenheden
gedaald, terwijl het buitengewoon laag percentage van
1966 op zijn niveau van 2,26 ongevallen per honderd
werklieden kon gehandhaafd blijven.

In 1967 werd echter, meer nog dan de voorgaande
jaren, aandacht besteed aan de veiligheid op de weg
naar en van het werk.

Er werd namelijk vastgesteld dat — gelet op de duur
van het vertoef op de weg — er op die weg meer dan
tweemaal zoveel ongevallen gebeuren als op het werk.

Dergelijke vaststelling mocht de Maatschappij niet
onbewogen laten. Zij heeft dan ook met grote bereid-
willigheid gevolg gegeven aan de oproep van de rege-
ring om de ontstellende vloed van ongevallen op de heen-
en thuisweg te stuiten. De resultaten lieten niet op zich
wachten : het aantal gewonde bedienden op de weg
is het laagste dat ooit bereikt werd, namelijk 405 voor
de circa 58.000 personeelsleden van onze Maatschappij.
Het aantal doden op de weg liep terug van 6 in 1966
tot 4 in 1967.

Onze voldoening over de behaalde resultaten in de
strijd tegen de arbeidsongevallen en tegen de ongevallen
op de weg naar en van het werk wordt helaas getem-
perd door een tragische tegenslag op het punt van de
veiligheid van de exploitatie.

Waar wij vorig jaar ons erover mochten verheugen
dat sinds 1958 op ons spoorwegnet geen enkele reiziger
gedood werd door treinbotsing of ontsporing, werden
wij enkele maanden later door een zwaar ongeval getrof-
fen dat het leven kostte aan 13 reizigers, terwijl 52 andere
gewond werden...

De weg die leidt naar de veiligheid is niet alleen
met successen bezaaid ; de tegenslagen die wij onder-
vinden mogen echter geen reden zijn tot ontmoediging.
Herbeginnen met méér aandacht en met méér volharding
na een tegenslag is een bewijs van tucht, moed en wel-
begrepen beroepsplicht.

Ik ben ervan overtuigd dat ik bij de ambtenaren en
chefs, bij de leden van de veiligheidsorganen en bij
heel het personeel niet te vergeefs een beroep zal doen
op die karaktereigenschappen opdat 1968 opnieuw een
werkelijk veilig jaar wordt.

VEILIGHEID DER EXPLOITATIE

Vierenvijftig van onze belangrijkste instellingen hebben
aan de zesde veiligheidswedstrijd der exploitatie deelge-
nomen. Circa 8.700 bedienden (van E., M.A. en E.S.) waren
betrokken bij die competitie welke door de Algemene Directie
georganiseerd werd om de strijd tegen de aanrijdingen en
ontsporingen te bevorderen.

Negen instellingen hebben de « Vlag van de Veiligheid
der Exploitatie » antyngan : de stations Ronet, Kortrijk,
Oostende, Brussel-Noord, Gent-Oost, Denderleeuw en Otti-
gnies ; de tractiewerkplaatsen Kinkempois en Stockem.

Zevenentwintig bedienden mogen naar Oostenrijk reizen ;
zij zullen, bij loting, aangeduid worden in de verdienste-
lijkste instellingen ; dit zijn, naast de reeds geciteerde :
de stations Montzen, Brussel-Zuid en Gent-Zeehaven ; de
tractiewerkplaatsen Hasselt en Latour.

Andere instellingen hebben zich eveneens onderscheiden
door noemenswaardige inspanningen : de stations Bressoux,
Brugge, Erquelinnes, Leuven, Bergen en Muizen ; de tractie-
werkplaats Brussel-Zuid.

Aldus sprak de h. Minister

... Uw campagne heeft, in de loop van veertien jaar, bereikt dat duizenden spoor-
mannen, die een hard en gevaarlijk beroep uitoefenen, gespaard bleven van de gesel
van de werkonbekwaamheid, van de vermindering en zelfs van een vroegtijdige dood,
evenals van al het lichamelijk, moreel en sociaal leed dat ermee gepaard gaat. Die
actie vervult ons met dankbaarheid jegens allen die eraan meegewerkt hebben. Hun
inspanning, gedragen door een diep menselijk gevoel, zet ons er vandaag toe aan hen
andermaal in 't openbaar onze waardering en onze erkentelijkheid te betuigen...

De pauze in de daling van de frequentievoet der arbeidsongevallen die in 1967
bij de N.M.B.S. intrad, is geenszins een reden om ontmoedigd te zijn. Ze moet ons,
integendeel, ertoe aansporen na te gaan op welke gebieden het, met behulp van aange-
paste middelen, nog mogelijk is het nochtans reeds zeer lage percentage van 2,26 te
doen dalen. Ik durf u overigens gerust zeggen dat ik daarvan innig overtuigd ben
omdat uw uitstekend gepresenteerd jaarverslag aantoonde dat de geest van initiatief
om steeds maar de veiligheid te verhogen, levendig blijft op alle trappen van de
hiërarchie. Ik prijs en feliciteer allen die aldus hun hoogst gewaardeerde medewerking
aan de bescherming van mensenlevens verlenen...

Ik verheug mij tevens erover dat de voorkomingscampagne, die tot nog toe
hoofdzakelijk gericht was op de ongevallen overkomen aan het werkliedenpersoneel,
vanaf dit jaar uitgebreid wordt tot het treinpersoneel, en ik hoop vast dat de fre-
quentievoet van 3,19 ongevallen voor 100 bedienden van die categorie, vrij spoedig
het peil van de frequentievoet der werklieden zal evenaren...

Ik ben de Nationale Maatschappij ten zeerste dankbaar voor de bijzondere aan-
dacht die ze besteedt aan het probleem van de wegveiligheid. Ze beantwoordt aldus
de dringende oproep die ik, in het kader van de nationale campagne ter voorkoming
van de ongevallen op de weg, in september van verleden jaar tot het land gericht heb.
Ik beschouw de ongevallen op de weg, evenzeer als de werkongevallen, als een werke-
lijk sociale plaag die onverpoosd en met alle beschikbare middelen moet worden
bestreden...

... Dat probleem hangt hoofdzakelijk, ja zelfs op de eerste plaats af van de
mens zelf, van zijn gedraging op de openbare weg en van zijn eerbied voor zijn

eigen leven en voor dat van zijn even-
mens. Indien wij vastberaden de curve
van de ongevallen op de weg willen doen
dalen, moeten wij ons losmaken van de
greep van een fatalistische geestesgesteld-
heid. Dat probleem belangt ons allen aan
en samen moeten wij het naar best ver-
mogen oplossen. Vandaar de diepe zin
en de ware betekenis van « het beroep
op de gewetens » dat, naar mijn oordeel,
onontbeerlijk is om tot tastbare en blij-
vende resultaten te komen.

Daarom werd ik aangenaam getroffen
door de bijdrage die de Nationale Maat-
schappij levert om bij haar personeel
de zin voor veiligheid op de weg naar
en van het werk te ontwikkelen. De tal-
rijke materiële en reglementaire maat-
regelen, die soms zelfs verder gaan dan
de wettelijke bepalingen, de technische
controle op de voertuigen die het perso-
neel gebruikt om zich naar zijn werk-
zetel te begeven, doch ook de voorlicht-
ing en de overreding, tonen aan dat de
spoorwegman een baanbreker blijft wan-
neer het op veiligheid aankomt. Indien
we, bovendien, aan de hand van het jaar-
verslag 1967, de ongevallen op de weg
naar en van het werk overkomen aan
het geheel der arbeiders van ons land
vergelijken met die waarvan het per-
soneel van de Nationale Maatschappij
het slachtoffer werd, dan komen we tot
de vaststelling dat ook op dat gebied de
spoorwegman als voorbeeld mag worden
gesteld.

Tot besluit, wil ik op de eerste plaats
nogmaals mijn gelukwensen en mijn dank
betuigen aan de directie, aan de onmid-
dellijke chefs en het voltallige personeel,
aan de syndicale organisaties en hun afge-
vaardigden in de veiligheidsorganen.

Maar tot u allen en tot elke spoor-
man in het bijzonder, zou ik tevens
willen zeggen dat alles dient in het werk
te worden gesteld om de bekomen resul-
taten te bevestigen en nog te verbe-
teren. Ik bezweer u derhalve : ga voort
op de ingeslagen weg !